



14_Hogda, Gjestgiveriet slik illustratören Lennert Karlsson har forestil seg det_Foto-S.Norheim_DSC_6014.jpg

HOGDAL ett besöksmål i EKOMUSEUM GRÄNSLÄND

*Den vackraste vägen i Bohuslän!?
I alla fall var vägen på sin tid
Bohusläns dyraste vägbygge.
Västerut utefter Dynekilen slin-
grar sig gamla riksvägen från åren
1921-1923. Den vackraste vägen i
Bohuslän ble byggad av arbetslö-
sa stenhuggare genom ett statlig
organ, Arbetslöshetskommissionen*

(AK). Mellan Dyne gård och Hogdal kyrka löper fyra generationer vägar parallellt. Motorvägen, dagens E6, är från 2003, där sträckan mellan Hogdal och Nordby hade en kostnad av 50 kronor millimeteren(!). Den gamla E6, nu riksväg, är från 1946 da också Svinesundsbron ble invigd. Och den allra äldsta vägen, Kungsvägen, var från 1600-talet.

DÅ FÄRDEN VAR ETT ÄVENTYR

För vägbygget tok till blev varor i huvudsak fraktet med skepp. Till lands var det stigar och ridvägar. Från Hogdals f.d. gästgiveri, mitt emot kyrkan, löper två äldre vägar som erbjuder promenader i omväxlande natur. Den äldre härstammar från 1600-talet och går genom skog och över branta backar. Den kallas Kungsvägen och var en viktig kontakt mellan de tidigare unionsstäderna Oslo och Köpenhamn. Vägarna under denna tid var ofta dåligt underhållna och rädslan för vägrövare var stor. De besvärliga Hogdalsbrinkarna och Dyne backar ställde till många problem för de resande. När dessa backarna ble ärsätt av den nya riksvägen från 1923 var det stor glädje bland trafikanterna.

REGLERINGAR

Resandet var på 1600-talet ett nödvändigt ont för kungens män och prästerskapet. Det var viktigt att kontrollera och hålla kontakten med landsändar långt från huvudstaden och biskopssätena. Resenärerna hade fritt logi i de gårdar de passerade. Ett sådant besök kunde ruinera en bonde!

1649 kom en kunglig förordning som reglerade skyldigheter för dem som ansvarade för bygdens gästgiveri och som också skulle samla in utvilda hästar i bygden för de resande. För dessa trakterna blev icke dette reglerad för efter 1658 då Bohuslän blev svensk. Men då fick bönderna uppgift att breda och släta till vägarna och bättra på underlaget på vattensjuka sträckor.

1743 kom utförligare regler. Vänsettrafik infördes! Milstenar och och vägvisare sattes upp. Hastighet och last reglerades utförligt. Gästgiverierna skulle ligga på ungefär två mils avstånd.

GÄSTGIVERIGÅRDEN I HOGDAL

Gästgiveriet byggdes 1856 och var en av de större i landskapet. Här samlades folk från när och fjärr dels för at vila efter dom besvärliga Dyne- och Hogdals backarna eller för att vila innan dom skulle ge sig ikast med backarna. Gästgiveriet blev en viktig plats för bygdens folk där man kunde stilla sin nyhetshunger. Ofta byggdes gästgiveriet, tingshuset och, som här tullkammaren inntil varandra.



18_Hogdal, den hvelvede stenbroa ved gjestgiveriet_Foto-S Norheim_DSC_3070 (2).jpg

Tullkammaren låg här på södra sidan av den valvade bron på Kungsvägen. I Hogdal kunde samlas ihop upp till 90 hästar då kungligt besök väntades. Gästgiveriet är i dag i privat ägo.